

برپایای نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی حوزه علمیه خواهران

نخستین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی اساتید و طلاب حوزه علمیه خواهران استان تهران برگزار می‌شود.

نخستین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی اساتید و طلاب حوزه علمیه خواهران استان تهران در تاریخ ۲۵ تا ۲۷ آذر در مجتمع تاریخی فرهنگی ایوان ری برگزار می‌شود.

این نمایشگاه دارای تالار اندیشه جهت فضایی برای نمایش ایده‌ها و مقالات، غرفه چهره ماندگار، پنل‌های تخصصی و نمایش دستاوردهای پژوهشی مدارس علمیه است. طی این دو روز، آیین تجلیل از پژوهشگران برتر نیز برگزار خواهد شد.

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۱۵۹۵

۲۵ آذر ماه ۱۴۰۳ با ما همراه شوید

www.serajonline.com - **@serajname**

فرهنگ و هنر

«مهیاریعار» و «سوجان» و چند نکته

باشد. حتی «سرزمین مادری» که چندی پیش روی آنتن بود. اما کمتر این روزها درباره سریال‌های تلویزیون صحبت می‌شود یا مخاطب منتظر قسمت بعدی آن می‌ماند. البته سریال‌هایی این روزها در حال ساخت است که نوعی توجه به کیفی‌سازی و پرهیز از عجله‌سازی را در دستور کار خود قرار داده و استفاده از کارگردانان و فیلمنامه‌نویسان است. این اتفاق خودش می‌تواند به ساخت آثار جذاب‌تر کمک کند. بازگرداندن چهره‌ها به تلویزیون برگشته است. همان دورانی که مخاطب هر سریالی در هر مدیوم دیگری را به تلویزیون ترجیح می‌داد. اما چرا این روزها این اتفاق نمی‌افتد. البته در بسیاری از اوقات آن اتفاق جذاب در سریال‌های تلویزیونی رقم نمی‌خورد. اگرچه تلویزیون سعی کرده با تنوع ژانر، فیلمنامه‌های جذاب‌تر و حضور چهره‌ها یک بار دیگر دوران طلایی سریال‌سازی را در صاوصیما احیاء کند.

سیدجمال سیدحاتمی با «مهیاریعار» توانسته توجه بسیاری از مخاطبان را به خودش جلب کند. در «آقای قاضی» و حتی «کیمیا» که این روزها دوباره از آی‌فیلم تکرار، آن پخش می‌شود بیننده دارند. بنابراین در همین وهله اول مشخص است ترکیب بازیگران، نوع و انتخاب قصه و ژانر می‌تواند در جذب مخاطب مؤثر باشد.

سریال «مهیاریعار» دوران صفویه را روایت می‌کند؛ از لایس‌ها تا اتفاقات و ترکیب بازیگران حتماً برای مخاطبان جذابیت داشته است. شاید ادبیات دیالوگی بازیگران که از فضای مرسوم ساخت سریال‌های تاریخی خودش را خارج کرد و دیالوگ‌ها امروزی‌تر بیان شدند در نوع خودش قابل توجه بود.

وجه اشتراک دو سریالی که این شب‌ها روی آنتن شبکه یک و سه سیما هستند، این است که «سوجان» کمتر و «مهیاریعار» توجه بینندگان را به خودش جلب کرده‌اند. البته

در عین حال مخاطب پیش از این‌ها هم از تلویزیونی‌ها انتظار دارد، چرا که در گذشته سریال‌های تاریخی زیادی ساخته شده که توانسته مخاطبان را میخکوب شبکه‌های تلویزیون کنند.

سریال‌های مانند پس از باران، سربداران در زمان پخش خود توانسته‌اند مخاطبانی را آنها خود همراه کنند و در همه‌جا صحبت از آنها

چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم، امروز با حضور تعدادی از قاریان و حافظان در رشته‌های قرآنت تحقیق، حفظ ۲۰ جزء و حفظ کل قرآن ادامه پیدا کرد. این مسابقات در فضایی معنوی و حرفه‌ای برگزار شد و فرصتی برای نمایش استعداد قرآنی جوانان کشورمان بود.
چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم با حضور تعدادی از قاریان و حافظان برجسته‌ای از سراسر کشور که مرحله استانی را با موفقیت پشت سر گذاشته‌اند، امروز، جمعه ۲۳ آذرماه، در محل برگزاری این مسابقات در مصلای بزرگ شهر تبریز ادامه پیدا کرد.

حجت‌الاسلام و هفتمین سید شهاب‌الدین حسین، دبیر چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن، در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم توضیح داد: این مسابقات از ساعت ۱۴ شروع شد و در این مدت شرکت‌کنندگان ذخیره‌های قرآنی خود را در رشته‌های مختلف مورد ارزیابی داوران قرار دادند.

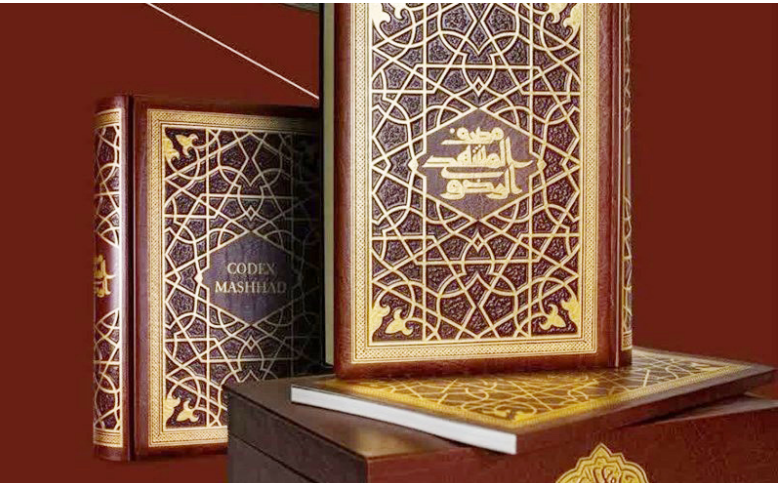
دبیر چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن گفت: رقابت‌های امروز در فضایی سرشار از رقابت سالم و انگیزه‌های معنوی برگزار شد و هر یک از شرکت‌کنندگان نشان دادند که

با شگفتاگر و تلاش مداوم، توانسته‌اند به درجات بالای علمی و معنوی در زمینه قرآن کریم دست پیدا کنند.
او تصریح کرد: این مسابقات نه تنها فرصتی برای نشان دادن توانمندی‌ها و استعدادهای قرآنی است، بلکه به شرکت‌کنندگان کمک می‌کند تا از تجربیات دیگران بهره‌برداري کنند و به رشد شخصی و معنوی خود ادامه دهند.

امروز در بخش قرآنت ترتیل، چهار قاری ممتاز از استان‌های مختلف به رقابت پرداختند. سلمان حصاری از خراسان رضوی، که پیش از این در دستان آورده بود، در کنار احسان عابد از تهران، یوسف عباسی از خوزستان و محمد حسن‌پور از خراسان رضوی به اجرای ترتیل قرآن کریم پرداختند. این رقابت‌ها بر اساس صحت و دقت در لحن، تلفظ صحیح و رعایت اصول قرآنت قرآن انجام شد.

چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم در روزهای آینده نیز با حضور دیگر قاریان و حافظان قرآن ادامه خواهد یافت و همگان منتظر نتایج و دستاوردهای بیشتر این رقابت‌ها

از گلسنان، هر یک با حافظه‌ای قوی و تسلط

تثبّت، به تقویت انسجام در فهم آیات قرآن و یکپارچگی در اندیشه اسلامی کمک می‌کند و مانع از تبدیل اختلاف نظر به منازعات بی‌پایان در مسائل دینی می‌شود.
گاهی مشاهده می‌شود که با وجود احادیث متعدد درباره یک آیه، برخی مفسران شیعی به رای و اجتهاد شخصی خود تکیه کرده و از این احادیث غفلت می‌ورزند. اینگونه تقدم عقل و اجتهاد بر احادیث، همان نقد اساسی است که طرفداران تفاسیر روایی بر مفسران اجتهاد دارند و آن را عامل فاصله گرفتن از مرجعیت اهل بیت علیهم‌السلام می‌دانند.

نتیجه آنکه برای دستیابی به فهمی جامع و صحیح از قرآن، جمع میان این دو رویکرد ضروری به‌نظر می‌رسد. اگرچه احادیث اهل بیت علیهم‌السلام چراغ راه برای تفسیر دقیق آیه ضروری است که رویکردهای اجتهادی با مرجعیت اهل بیت علیهم‌السلام همراه باشد. اهل بیت علیهم‌السلام به‌عنوان تبیین‌کنندگان حقیقی قرآن، معیارهای دقیق و معتبری برای فهم آیات ارائه کرده‌اند که می‌تواند اختلافات را به حداقل برساند. در واقع، هرگونه اجتهاد در فهم قرآن باید در چارچوب آموزه‌های اهل بیت صورت گیرد تا هم پویایی اجتهاد حفظ شود و هم از پرآکندگی و انحراف در برداشت‌ها جلوگیری از آید. این رویکرد ترکیبی، علاوه بر جلوگیری از

اجتهادی دارند، معتقدند که ظاهر قرآن می‌تواند منبع معتبری برای استنباط معانی باشد، مشروط بر اینکه این تفسیر در تعارض با احادیث معتبر اهل بیت علیهم‌السلام نباشد. از دیدگاه این علما، قرآن کتاب هدایت برای عموم مردم است و به زبان قابل فهم برای انسان‌ها نازل شده است: «وَلَقَدْ يَنْزِلُ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ» (سوره قمر، آیه ۱۷). این گروه بر این باورند که عقل و ظاهر قرآن، در کنار احادیث اهل بیت علیهم‌السلام می‌توانند به به درک بهتری از آیات دست یابند. آن‌ها تأکید دارند که تفسیر قرآن باید با روش‌های علمی و اصولی همراه باشد و از هر گونه برداشت سطحی یا نادانسته پرهیز شود.

نقاط مشترک و اختلاف دو رویکرد

هر دو گروه بر اهمیت جایگاه اهل بیت علیهم‌السلام در تفسیر قرآن تأکید دارند، اما تفاوت آن‌ها در میزان استفاده از ظاهر قرآن و اجتهاد عقلی است. محدثان، مراجعه به ظاهر قرآن بدون استناد به روایات را خطری جدی می‌دانند و تمام تلاش خود را بر جمع‌آوری و تبیین احادیث تفسیری متمرکز کرده‌اند. در مقابل، گروه اجتهادی معتقدند که قرآن خود معیار سنجش احادیث است و می‌توان از ظاهر آن نیز برداشت‌های معتبر و معقولی داشت. اختلاف میان این دو رویکرد در میزان اعتماد به ظاهر قرآن و استقلال عقل از روایات اهل بیت علیهم‌السلام نمود پیدا می‌کند.

تجربه تاریخی نشان داده است که استفاده از رویکردهای اجتهادی در تفسیر قرآن، به‌ویژه بدون التزام کامل به احادیث اهل بیت علیهم‌السلام زمینه‌ساز پرآکندگی و تعدد برداشت‌ها از آیات الهی شده است. مفسرانی که با تکیه بر ظاهر قرآن و اجتهاد شخصی به تفسیر پرداخته‌اند، به دلیل تفاوت در پیش‌فرض‌های فکری، مبانی اعتقادی و روش‌شناسی، تفاسیر گاه متعارض و متناقضی ارائه داده‌اند. این اختلاف‌نظرها، به‌ویژه در مسائل بنیادین مانند توحید، معاد، احکام و شریعت، سبب شده تا قرآن که کتاب وحدت و هدایت است، به‌صورت بالقوه به ابزاری برای اختلاف‌آفتنی و سردرگمی تبدیل شود. در این شرایط، امکان سوءبرداشت و تفسیرهای نادرست از آیات افزایش می‌یابد که در نهایت، هدف

تقدم عقل و اجتهاد بر احادیث، همان نقد اساسی است که طرفداران تفاسیر روایی بر مفسران اجتهادی وارد می‌کنند و آن را عامل فاصله گرفتن از مرجعیت اهل بیت علیهم‌السلام می‌دانند. گروهی از علمای شیعه، به‌ویژه محدثان، معتقدند که تفسیر قرآن باید منحصر از طریق احادیث تفسیری اهل بیت علیهم‌السلام صورت گیرد. در نظر آنان، اهل بیت علیهم‌السلام به‌عنوان مرجع و مفسران حقیقی قرآن، عهددار بیان معانی و مراد آیات هستند و هرگونه تفسیر خارج از این چارچوب، مصداق تفسیر به رأی است. این دیدگاه بر اساس روایاتی همچون: «إِنَّمَا يُعَرِّفُ الْقُرْآنَ مَنْ خُوِّلَ بِهِ» (قرآن را تنها کسانی می‌شناسند که مخاطب آن بوده‌اند)، بنا شده است. همچنین احادیثی نظیر حدیث ثقلین که قرآن و عترت را به‌عنوان دو منبع جداناپذیر معرفی می‌کند، پشتوانه محکمی برای این رویکرد است و سایر احادیثی که تصریح بر این موضوع دارند، ینابراین، محدثان بر این باورند که تنها احادیث اهل بیت می‌توانند ما را به فهم حقیقی و خالص از قرآن رهنمون سازند.

تفسیر به رأی و مخالفت با برداشت شخصی

از دیدگاه محدثان، هرگونه تفسیر یا برداشتی که مبتنی بر اجتهاد شخصی یا استفاده از عقل و ظاهر قرآن بدون مراجعه به احادیث باشد، خطر تفسیر به رأی را به همراه دارد. در روایات، تفسیر به رأی به‌شدت مذمت شده است؛ چنان‌که پیامبر اکرم صلی‌الله فرمودند: «مَنْ فَسَّرَ الْقُرْآنَ بِرَأْيِهِ فَلَيْتَ كَلِّهُ» (مَنْ فَسَّرَ الْقُرْآنَ بِرَأْيِهِ فَلَيْتَ كَلِّهُ)، یعنی هر که قرآن را به رأی خود تفسیر کند، جایگاهش آتش است. این گروه معتقدند تفسیری جز تفسیر اهل بیت علیهم‌السلام مصداق تفسیر به رأی است؛ چرا که به تصریح روایات، قرآن دارای بطون و معانی عمیقی است که دسترسی به آن بدون هدایت اهل بیت علیهم‌السلام امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل، هرگونه تفسیر فردی یا اجتهادی را مردود می‌دانند؛ زیرا ممکن است انسان را به خطا و تحریف معنای قرآن بکشاند.

رویکرد اجتهادی در تفسیر قرآن

در مقابل، گروهی از علمای شیعه که رویکرد

آغاز صادرات نوشت‌افزار /تعجب عراقی‌ها از کیفیت کالای ایرانی

رئیس هیئت مدیره مجمع ایران‌نوشت از شرکت در نمایشگاه کودک و نوجوان عراق

و ارزیابی ذائقه مصرف‌کنندگان این کشور به‌منظور صادرات نوشت‌افزار ایرانی خبر داد. صنعت نوشت‌افزار ایران پس از یک دهه فعالیت می‌تواند به صادرات اقلام مختلف محقق کند. موضوعی که مدیرعامل مجمع ایران‌نوشت، آن را مهمترین برنامه فعالان این حوزه در سال جاری اعلام کرده است.
براساس آمارهای منتشر شده، میزان تولید برخی محصولات نوشت‌افزار ایرانی مانند مداد، پاک‌کن و دفتر دو برابر بیشتر از مصرف داخلی برآورد می‌شود. این در حالی است که سهم برخی مجموعه‌ها با نصف یا حتی یک‌سوم ظرفیت خود به فعالیت ادامه می‌دهند. این مسئله ضرورت افزایش تولید نوشت‌افزار کشور و پیشروی به سمت صادرات را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، باز نشدن مسیر صادرات این اقلام، گزینه رفاقتی بودن مجموعه‌ها را کم‌رنگ کرده و مانع ارتقای کیفی و کمی محصولات در آینده خواهد شد.

با در نظر گرفتن این مهم، ایران امسال برای نخستین‌بار در نمایشگاه کودک و نوجوان بغداد شرکت کرد. در این نمایشگاه که امسال سومین دوره خود را برگزار می‌کند، از پنج کشور حضور دارند. ایران نیز در بزرگ‌ترین غرفه نمایشگاه حاضر است و به عرضه محصولات فرهنگی مرتبط با کودک و نوجوان می‌پردازد.

سیدسعید حسینی، رئیس هیئت مدیره مجمع ایران‌نوشت، در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم، با اشاره به فعالیت‌های غرفه ایران در این رویداد فرهنگی گفت: ایران تنها کشوری است که در این نمایشگاه به صورت پویایی و با مشارکت

انجمن‌ها و مجامع شامل پنج مجموعه انجمن تولیدکنندگان نوشت‌افزار ایران‌نوشت، انجمن تولیدکنندگان اسباب‌بازی، انجمن محصولات آیینی، انجمن محصولات حجاب و مجمع پوشاک کودک ایرانی اسلامی در این رویداد حضور دارند. همچنین چند مجموعه مردمی در

یکی از پیامدهای مثبت تنوع ژانر این است که فیلمسازان دیگر نگران انتخاب زمان خاصی برای اکران نیستند. این روزها، با شناسایی دقیق گروه هدف و تولید آثار متناسب با سلاقی آن‌ها، می‌توان در هر بازه‌ای از سال مخاطبان خاص خود را به سالن‌های سینما جذب کرد.

سینما ایران در ماه آذر شاهد ثبت رکوردی بی‌سابقه در جذب مخاطب بود؛ روز سه‌شنبه ۱۳ آذرماه بیش از ۳۱۶ هزار نفر به سالن‌های سینما رفتند و در مجموع تعداد مخاطبان در نیمه نخست این ماه به بیش از ۲ میلیون نفر رسید. این موفقیت را می‌توان نتیجه مستقیم سیاستگذاری برای رعایت تنوع ژانر در اکران دانست.

بر اساس آمار منتشرشده، نمایش فیلم‌هایی در ژانرهای گوناگون از کم‌دی گرفته تا آثار کودک و نوجوان، توانسته است مخاطبان خاموش سینما را نیز به سالن‌ها بکشد. این گروه از مخاطبان که شاید مدت‌ها ارتباطی با سینما نداشتند، با

حوزه انیمیشن و بازی‌های رایانه‌ای نیز حاضر هستند.

به گفته او؛ امسال ۵۰۰ محصول از ۵۰ تولیدکننده ایرانی در این نمایشگاه عرضه شد. هدف از شرکت در این رویداد، ارزیابی بازار عراق و شناخت مخاطب برای آغاز صادرات محصولات فرهنگی ایران بود. و با بیان اینکه مخاطب اصلی این نمایشگاه خانواده‌ها، دانش‌آموزان و برخی از فعالان بازار عراق بودند، یادآور شد: در کنار ایران، کشورهای دیگری مانند لبنان، سوریه و ... نیز حاضر بودند. اکثر مراجعه‌کنندگان به نمایشگاه، حتماً سری به غرفه ایران می‌زدند و از تنوع و کیفیت محصولات ایرانی متعجب می‌شدند.

بازار نوشت‌افزار عراق عمدتاً در دست کالاهای چینی است. چین در سال‌های گذشته توانسته همواره نام خود را در زمره صادرکنندگان اصلی نوشت‌افزار جهان به ثبت برساند. در سال ۲۰۲۱، چین با رشد قابل توجه ۶٫۲ درصدی تا سال ۲۰۲۰، به بازار ۷٫۲ میلیاردی دست یابد. با این حال به نظر می‌رسد ایران می‌تواند با توجه به مزیت قیمتی که کالاها دارند در کنار تنوع و کیفیت، توانسته سهمی از بازار عراق را به خود اختصاص دهد. این امر نیازمند مقدماتی است که از جمله مهمترین آنها، معرفی محصولات ایرانی و بازاریابی در این زمینه است؛ امری که به نظر می‌رسد اولین گام‌های آن با حضور ایران در نمایشگاه امسال بغداد برداشته شده است.

حسینی با اشاره به این امر گفت: بسیاری از مراجعه‌کنندگان اطلاع نداشتند که در ایران نیز

این اقلام با این کیفیت تولید می‌شود. برخی از آنها می‌پرسیدند که آیا این محصولات چینی است و شما بسته‌بندی آن را انجام می‌دهید؟

تنوع ژانر؛ پلی به‌سوی گسترش مخاطبان سینما

با وجود اینکه فیلم‌های کم‌دی به دلیل فروش بیشتر، برجسته‌تر به چشم می‌آیند، رعایت توازن در اکران ژانرهای مختلف باعث شده

است که سایر دسته‌بندی‌های سینمایی نیز مجال دیده شدن پیدا کنند. حضور آثار متنوع نشان‌دهنده این است که سیاست‌های اکران در حال حرکت به سمت پاسخگویی به نیازهای گوناگون مخاطبان است.

یکی از پیامدهای مثبت تنوع ژانر این است که فیلمسازان دیگر نگران انتخاب زمان خاصی برای اکران نیستند. این روزها، با شناسایی دقیق گروه هدف و تولید آثار متناسب با سلاقی آن‌ها، می‌توان در هر بازه‌ای از سال مخاطبان خاص خود را به سالن‌های سینما جذب کرد. این تغییر رویکرد به معنای انعطاف‌پذیری بیشتر در برنامه‌ریزی اکران و از بین رفتن تمرکز بر رقابت در بازه‌های زمانی شلوغ مانند نوروز یا تابستان است.

با توجه به آمار و تجربه موفق آذرماه، می‌توان

گفت که ادامه سیاست تنوع ژانر، راه‌حلی پایدار برای گسترش مخاطبان سینما است. این تنوع نه‌تنها به افزایش فروش و سوددهی فیلم‌ها کمک می‌کند، بلکه باعث می‌شود سینما به فضایی برای تمام اقشار جامعه تبدیل شود. ادامه این روند می‌تواند تضمینی برای رونق بیشتر صنعت سینمای ایران در ماه‌ها و سال‌های آینده باشد.